

PRVNÍ POMOC

IZS a Požární ochrana

Ing. Jan Šrůtek

Integrovaný záchranný systém – IZS

Požární
ochrana

Základní předpisy o IZS

Integrovaný záchranný systém

- Rozumí se jím koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základní předpisy o IZS

Mimořádná událost

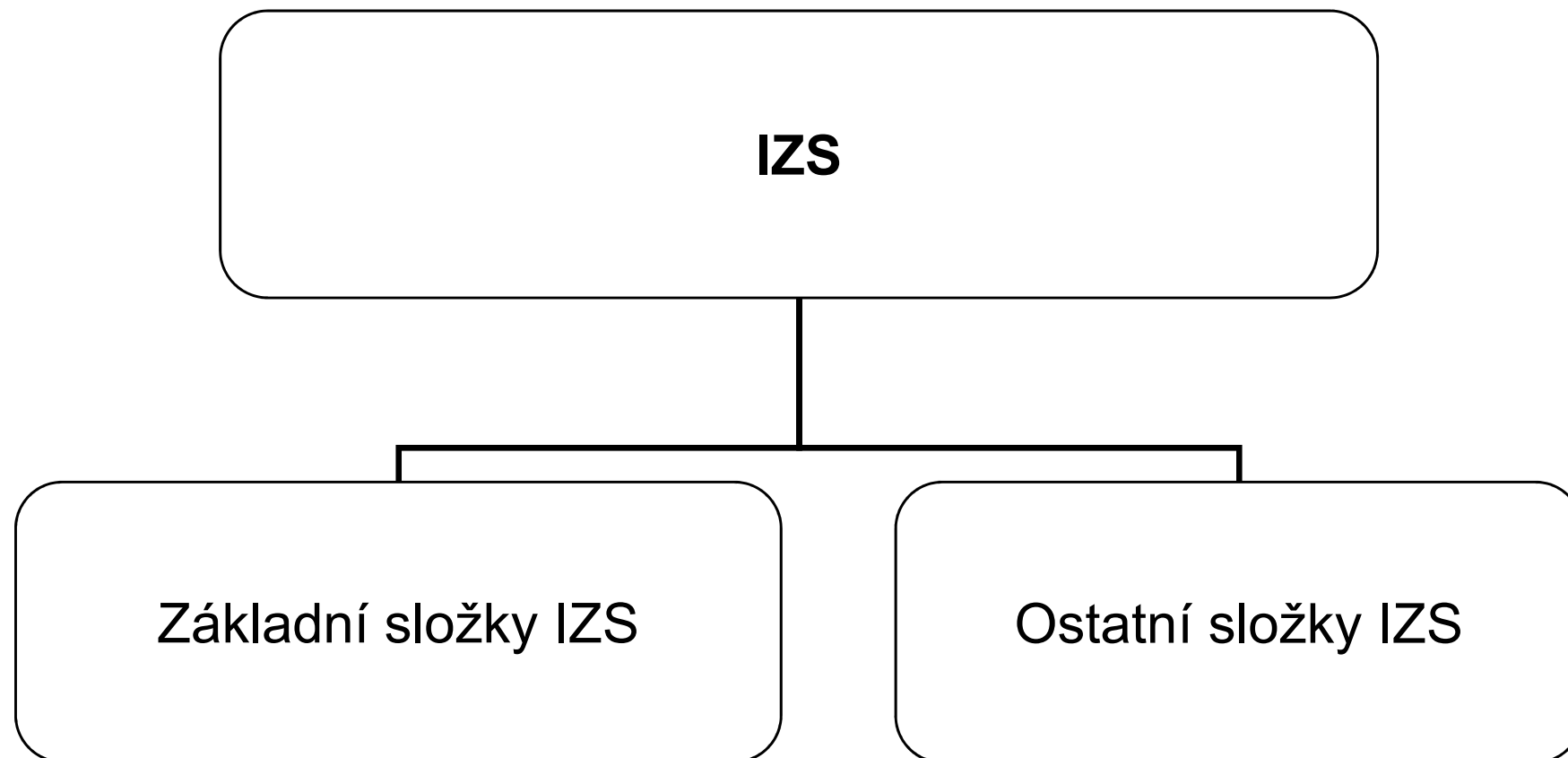
- Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Základní předpisy o IZS

Záchranné práce

- Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Složky IZS

Základní složky IZS

- Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS ČR
- Jednotky požární ochrany JPO
- Zdravotní záchranná služba ZZS
- Policie České republiky PČR

Ostatní složky IZS

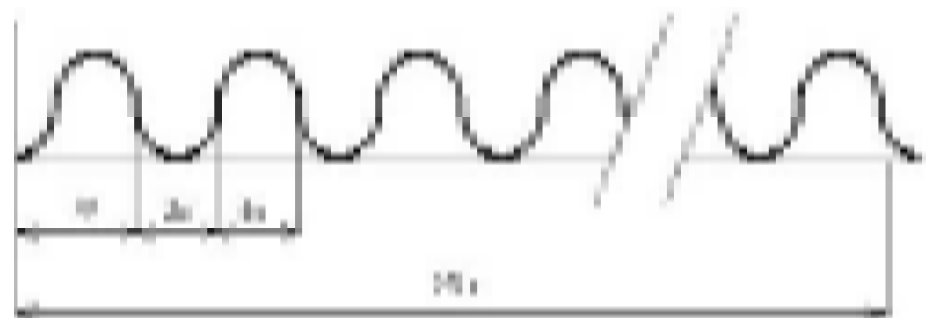
- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (AČR).
- Ostatní síly a prostředky ozbrojených sil (městská či obecní policie, bezpečnostní služby).
- Orgány ochrany veřejného zdraví (hygienické stanice).
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (plynárenská, vodní, elektrikářská, Báňská záchranná služba, Horská služba, Letecká záchranná služba).
- Zařízení civilní ochrany.
- Neziskové organizace a sdružení občanů (Český červený kříž, Svaz záchranných brigád kynologů, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska).

Signály – varování obyvatelstva

Varovný signál

- k varování před vznikem mimořádné situace je používán jeden varovný signál
- tímto varovným signálem je:
„VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“
- je vyhlášován kolísavým tónem sirény po dobu 140 sekund!

Zákon o požární ochraně

Jednotky požární ochrany

Pro účely plošného pokrytí se jednotky požární ochrany dělí na jednotky:

a) s územní působností, zasahující i mimo území svého zřizovatele

JPO I. – jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace,

JPO II. – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,

JPO III. – jednotky sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,

Zákon o požární ochraně

Jednotky požární ochrany

b) s místní působností, zasahující na území svého zřizovatele

JPO IV. – jednotka hasičského záchranného sboru podniku,

JPO V. – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,

JPO VI. – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod.

Zákon o požární ochraně

Druhy jednotek požární ochrany

Jednotkami požární ochrany jsou

- a) jednotka hasičského záchranného sboru kraje
- b) jednotka hasičského záchranného sboru podniku
- c) jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
- d) jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku

Zákon o požární ochraně

Vojenská hasičská jednotka

(ve vojenských objektech, vojenských útvarech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvarech a u právnických osob založených nebo zřízených Ministerstvem obrany)

Hasicí přístroje

Umístění hasicích přístrojů musí umožňovat jejich snadné a rychlé použití.

Hasicí přístroje se umísťují

- tak, aby byly snadno viditelné a volně přístupné
- v místech, kde je nejvyšší pravděpodobnost vzniku požáru nebo v jejich dosahu.

Hasicí přístroje

- Rukojeť hasicího přístroje umístěného na svislé stavební konstrukci musí být nejvýše 1,5 m nad podlahou.
- Hasicí přístroje umístěné na podlaze nebo na jiné vodorovné stavební konstrukci musí být vhodným způsobem zajištěny proti pádu.

Hasicí přístroje

Zdroj: www.tepostop.cz

Hasicí přístroje

Hasicí přístroje podle množství hasiva:

- přenosné
- přívěsné
- pojízdné

Hasicí přístroje

Hasicí přístroje podle druhu hasiva:

Vodní

- vhodné pro hašení pevných organických látek (papír, dřevo, textil)
- použitelné pro hašení hořlavých kapalin rozpustných ve vodě (alkoholy, ketony, atd.)
- nesmí se používat na el. zařízení pod napětím, alkalické kovy a látky prudce reagující s vodou
- příklady značení: W10Hi, VB I, V6I, V9I

Hasicí přístroje

Hasicí přístroje podle druhu hasiva:

Pěnové

- vhodné pro hašení hořlavých kapalin nemísících se s vodou (benzín, laky, oleje)
- použitelné pro hašení pevných organických látek
- nesmí se používat na el. zařízení pod napětím, alkalické kovy a látky prudce reagující s vodou
- příklady značení: VP 9

Hasicí přístroje

Hasicí přístroje podle druhu hasiva:

Hasicí přístroje CO2

- vhodné pro hašení el. zařízení pod napětím, menšího množství hořlavých kapalin v potravinářském průmyslu použitelné pro hašení pevných organických látek
- nesmí se používat k hašení sypkých látek, alkalických kovů příklady značení: VP 9
- špatně hasí tuhé látky schopné tlení a vláknité materiály
- příklady značení: S5, S2

Hasicí přístroje

Zdroj: www.tepostop.cz

Hasicí přístroje

Hasicí přístroje podle druhu hasiva:

Práškové

- vhodné k hašení el. zařízení pod napětím, tekutých plynů (propan-butan), tekutých hořlavin (barvy, ředidla, benzíny, oleje, tuky), knihoven, archivů, muzeí
- nesmí se použít k hašení látek jemně rozptýlitelných ve vzduchu (prachu, mouky atd.)
- příklady značení: PG6Hi, PGKT, PG6LE, PG2LE

Hasicí přístroje

Hasicí přístroje podle druhu hasiva:

Hasicí přístroje naplněny speciální hasicí látkou – FE 36 hexafluorpropan.

- pro hašení požárů třídy A, B, C, i při zapojení elektrického proudu o napětí 1000 V při dodržení bezpečnostních předpisů.
- Elektricky nevodivé hasivo zejména pro hašení elektronických zařízení, pro výpočetní a záznamovou techniku, nosiče dat, telefonní ústředny, velíny, elektromotory, archivy a muzea.

Třídy požárů

Požáry pevných látek organického původu, jejichž hoření je doprovázeno žhnutím, jako např. dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil apod.

Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného stavu, jako např. benzín, olej, barvy, alkohol, vosk apod.

Třídy požárů

Požáry plynů, jako např. propan, metan, vodík, zemní plyn, svítiplyn, acetylen.

Požáry kovů, jako např. hořčík, hliník, draslík, sodík, lithium.

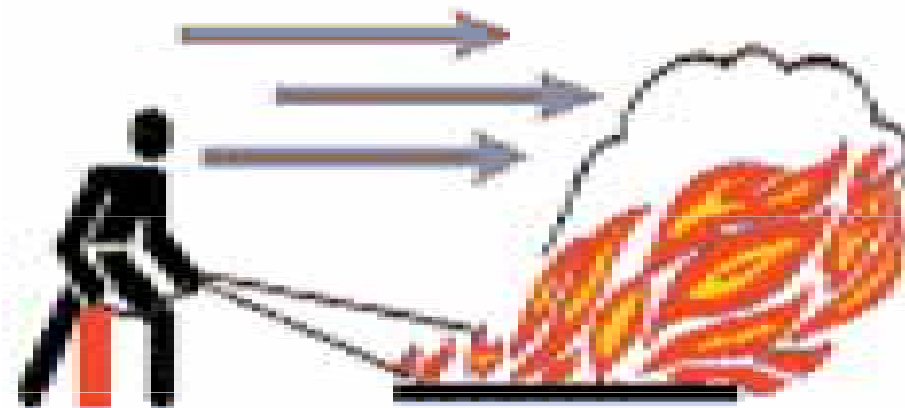
Třídy požárů

Požáry jedlých olejů a tuků (rostlinné nebo živočišné oleje a tuky) ve fritézách a jiných kuchyňských zařízeních.

Hasicí přístroje

- hasit vždy po větru,
- směr hasiva soustředit na hořící předmět, nikdy ne na plameny,
- udržovat vhodnou vzdálenost, aby mrak hasiva obalil celý požár,
- hasit s přerušováním
– nárazově

Zdroj: www.hzsmsk.cz

Hasicí přístroje

	Třída A	Třída B	Třída C	Třída D
Práškové ABC	✓	✓	✓	✗
Práškové (na kovy)	✗	✗	✗	✓
Práškové BC	✗	✓	✓	✗
Pěnové	✓	✓* F	✗	✗
Vodní	✓	✗	✗	✗
Sněhové (CO ₂)	✗	✓	✓	✗

Zdroj:
www.hzsmsk.cz,
upraveno

Prevence – aby doma nehořelo

Kuchyně

- při vaření neodcházejte od sporáku (někdo zvoní a než se stačíte vrátit ...),
- nenechte bez dozoru toustovače, rychlovarné konvice, fritovací hrnce,
- naučte se spotřebiče, které nemusí být trvale zapojeny do sítě vytáhnout ze zásuvky,
- neumistujte hořlavé předměty blízko otevřeného ohně (utěrka visící v blízkosti sporáku),
- odstraňujte nánosy tuku a mastnoty z blízkosti sporáku,
- pravidelně kontrolujte technický stav spotřebičů.

Prevence – aby doma nehořelo

Koupelna

- dodržujte bezpečné vzdálenosti od infrazářičů (zakrytí infrazářiče při sušení ručníků apod.)

Prevence – aby doma nehořelo

Obytné místnosti

- neumist'ujte svíčky na hořlavém podkladě (koberec, ubrus, plastové nebo dřevěné části nábytku),

Zdroj: www.hzsmsk.cz

Prevence – aby doma nehořelo

- Neponechávejte svíčky bez dozoru a zajistěte je proti převrhnutí,
- nepoužívejte zábavnou pyrotechniku v blízkosti hořlavých látek (střílení římských svící z okna apod.),
- dodržujte bezpečné vzdálenosti od lokálních tepelných spotřebičů (např. při ustavení nábytku, sušení oděvů),
- neprovádějte neodborné zásahy do elektroinstalace
- dodržujte bezpečnostní ustanovení při práci s hořlavými kapalinami
- neponechávejte zápalky, zapalovače nebo hořící svíčky v dosahu mladším sourozencům.

Prevence – aby doma nehořelo

Balkón

- neukládejte zde žádný hořlavý materiál (papírové krabice, noviny, koberec apod. uložený na balkóně může zapálit odhozený nedopalek cigarety z vyšších pater objektu nebo odpálená zábavná pyrotechnika).

Prevence – aby doma nehořelo

Chodby

- neukládejte skříně, botníky a krabice ve společných prostorách (výzva pro nudící se děti nebo vandaly k zapálení těchto předmětů). Navíc tyto předměty zužují únikovou cestu.
- **Vypínejte elektrické spotřebiče hlavním vypínačem, ne pouze přepnutím do pohotovostního režimu!**
- **Zabráníte tak požáru v případě technické závady.**

Jak se zachovat, hoří-li u vás doma?

- Zachovejte klid a rozvahu,
  - v případě zjištění požáru nebo hustého dýmu na chodbě domu varujte ostatní nájemníky voláním „HOŘÍ“ a okamžitě volejte hasiče na telefonním čísle 150 nebo 112.
-
- Při pohybu v zakouřeném prostoru se pohybujte při zemi (v podřepu, na kolenou), kouř se zpočátku drží u stropu.
  - Použijte k dýchání kapesník, tričko, pyžamo nebo ručník nejlépe vlhký.
  - Při silném zakouření chodby neriskujte nikdy průchod. Kouř znesnadňuje orientaci a znemožňuje dýchání.

Jak se zachovat, hoří-li u vás doma?

Zdroj: www.hzsmsk.cz

Jak se zachovat, hoří-li u vás doma?

- Při silném zakouření chodby neriskujte nikdy průchod.
- Kouř znesnadňuje orientaci a znemožňuje dýchání.
- Pokud nemůžete opustit byt – silné zakouření chodby popř. horké dveře (známka možného požáru za nimi), snažte se utěsnit dveře do bytu proti průniku kouře (lepící páskou, ručníky namočené do vody apod.).

Jak se zachovat, hoří-li u vás doma?

Zdroj: www.hzsmsk.cz

Jak se zachovat, hoří-li u vás doma?

- využijte balkon popř. okno, tam se snažte na sebe upozornit křikem „HOŘÍ“, boucháním do topení nebo zdí a vyvěšeným kusem látky, tričkem apod. (pro případ ztráty vědomí)
- při požáru vašeho bytu se snažte opustit okamžitě byt směrem na chodbu.
- Zavřete za sebou dveře – zamezíte zakouření chodby a možného ohrožení ostatních nájemníků.